

Maria en Elisabet

We gaan het hebben over twee godvruchtige vrouwen. De ene is een jonge vrouw, een maagd die ondertrouwd was met een man genaamd Jozef.

Haar naam is Maria. Dat is haar Griekse naam en haar Hebreeuwse naam is Mirjam. Zij is vernoemd naar de zus van Mozes die Mirjam heette.

De betekenis van de naam Mirjam is bitterheid.

Er zijn echter niet veel ouders die hun kind zo zouden noemen en er zijn dan ook oudheid deskundigen, die menen dat de naam Mirjam van oorsprong een Egyptische naam was, en zou dat waar zijn, dan betekent Maria "welgevormd" of "schoon".

De andere godvruchtige vrouw is een oude vrouw, genaamd Elisabet. Haar naam betekent: "God is mijn eed". Zoals men door een eed zegt: Ik spreek de waarheid, zo werd Elisabeth

genoemd: God is mijn eed, Hij is mijn waarheid.

Zij was getrouwd met Zacharias. Elisabet is vernoemd naar de vrouw van Aäron,¹ de hogepriester. Aäron is de broer van Mozes.

De engel Gabriël verscheen aan Maria en vertelde haar, dat zij zwanger zou worden doordat de Heilige Geest haar zou overschaduwten.

En dat het Kind, dat uit haar geboren zou worden, Zoon van God genaamd zou worden, met als roepnaam Jezus.

En deze Gabriël sprak nog meer tegen Maria en dat lezen we in Luc. 1:36 t/m 38

36 En zie, Elisabet, uw verwante, is eveneens zwanger van een zoon in haar ouderdom en dit is reeds de zesde maand voor haar, die onvruchtbaar heette.

¹ Exodus 6:22 en Lucas 1:5

Elisabet was dus een verwante van Maria. En Schriftkenners zijn van mening dat het nichten van elkaar zijn.

Dat wil zeggen, dat de moeder van Maria een oudere zus had, die in haar huwelijk een dochter kreeg, die Elisabet heette.

De engel Gabriël sprak verder tegen Maria:

37 *Want geen woord, dat van God komt, zal krachteloos wezen.*

38 *En Maria zei: Zie, de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord. En de engel ging van haar heen.*

Maria geloofde ten volle deze woorden die de engel Gabriël tot haar sprak, in tegenstelling tot Zacharias die de woorden van deze machtige aartsengel niet kon vatten en geloven.

De engel bestrafte hem om dit ongelooft en zei tegen hem: (Lucas 1:19/20)

19 *Ik ben Gabriël, die voor Godsaangezicht sta, en ik ben uitgezonden om tot u te spreken en u deze blijmare te verkondigen.*

20 *En zie, gij zult zwijgen en niet kunnenspreken, tot de dag toe, dat deze dingen geschieden, omdat gij mijn woorden niet geloofd hebt, die op hun tijd in vervulling zullen gaan.*

Maria echter geloofde de woorden van de engel ten volle en toen zij van de engel hoorde dat haar verwante Elisabet ook in verwachting was, maakte zij zich reisvaardig om haar te bezoeken.

Een dagenlange voetreis van Nazareth naar Hebron. Die reis was nog verder dan de tocht, die zij later zou maken om van Nazareth naar Bethlehem te reizen met haar man Jozef.

We lezen verder in Lucas 1:39 *Maria dan maakte zich op in die dagen en reisde met spoed naar het bergland, naar een stad van Juda.*

Er is een onheilige spoed, want "hij die gelooft, haast niet" zo staat er in Jesaja 28:16

Maar er is ook een heilige en enthousiaste spoed, zoals over de herders geschreven staat dat zij haastig vertrokken naar Bethlehem om het geboren kind Jezus te zoeken. Een enthousiaste en heilige spoed!

Er staat over Paulus geschreven, ² dat hij zich haastte om, zo mogelijk, op de Pinksterdag te Jeruzalem te zijn. Ook dat was een enthousiast en heilig haasten.

En zo ging Maria op weg naar Elisabet en door haar innerlijke blijdschap en enthousiasme was die reis haar niet te lang. We lezen verder in Lucas 1:40 en verder:

40 En zij ging het huis van Zacharias binnen en groette Elisabet.

41 En toen Elisabet de groet van Maria hoorde, geschiedde het, dat het kind

² Hand. 20:16b

opsprong in haar schoot, en Elisabet werd vervuld met de Heilige Geest.

Toen Elisabet de enthousiaste groet van Maria hoorde: Sjalom Elisabet... ontroerde haar dat en werd zij vervuld met de Heilige Geest en de nog ongebooren Johannes, de wegbereider van Jezus, werd ook enthousiast en sprong op in de schoot van Elisabet.

42 En zij riep uit met luider stem en sprak: Gezegend zijt gij onder de vrouwen en gezegend is de vrucht van uw schoot.

Elisabet zegende met luide stem Maria dat zij gezegend is onder de vrouwen en dat de vrucht van haar schoot – de nog ongebooren Jezus - ook gezegend is. En dan gaat ze verder met de woorden:

43 En waaraan heb ik dit te danken, dat de moeder mijns Heren tot mij komt?

Jezus wordt hier voor de eerste keer in het evangelie van Lucas *Kurios* genoemd. In het oude testament is de naam "Kurios"

de vertaling van de naam JHWH: Jahwé, Ik ben die Ik ben. De eeuwige! Jezus zei ook later tegen de Schriftgeleerden: Eer Abraham was, ben Ik.³

Elisabet was zwanger van een zoon die een belangrijke rol in Gods plan zou gaan vervullen, maar hier ontmoet zij en ontvangt zij in haar huis een vrouw, die de moeder van de Heere zou worden.

Ze ervaart dit zo: "Waaraan heb ik dit te danken, dat de moeder van de Heere tot mij komt."

44 Want zie, toen het geluid van uw groet in mijn oren klonk, sprong het kind van vreugde op in mijn schoot.

De engel Gabriël had tegen Zacharias gezegd: "Hij zal met de Heilige Geest vervuld worden, reeds van de schoot zijner moeder aan."

En hier springt de nog ongeboren Johannes van vreugde op in de schoot van Elisabet.

³ Johannes 8:58

45 En zalig is zij, die geloofd heeft, want wat vanwege de Here tot haar gezegd is, zal volbracht worden.

En Elisabet prijst Maria ook zalig, omdat zij de woorden Gods geloofde.

Dit in tegenstelling tot haar man Zacharias, die doofstom bleef totdat de woorden van de machtige aartsengel Gabriël in vervulling zouden gaan.

En later sprak Jezus over ons, die geloven zonder Hem gezien te hebben, ook een zegen uit met de volgende woorden:

Zalig zij, die niet gezien hebben, en toch geloven.⁴

Maria heeft de woorden van de engel Gabriël volkomen geloofd en Elisabet prijst haar zalig.

46 En Maria zei: Mijn ziel maakt groot de Here.

Nu opent Maria haar mond en begint God te prijzen met haar hele hart.

⁴ Joh. 20:29b

De lofzang van Maria wordt ook wel het "Magnificat" genoemd ontleend aan de Latijnse versie van dit loflied van Maria.

De eerste woorden luiden in het Latijns namelijk: *Magnificat anima mea Dominum* en dat betekent: Mijn ziel verheerlijkt de Heer.

Veel christenen zingen echter de lofzang van Maria in het Nederlands in berijmde vorm. Hier volgt het 1^e couplet daarvan:

Mijn ziel verheft Gods eer, Mijn geest mag blij den Heer, Mijn Zaligmaker noemen. Die, in haar lagen staat, Zijn dienstmaagd niet versmaadt, maar van Zijn gunst doet roemen.

Maria gaat verder met haar lofzang: *47 En mijn geest heeft zich verblijd over God, mijn Heiland.*

En waarom was zij zo blij over God, haar Heiland?

48a Omdat Hij heeft omgezien naar de lage staat zijner dienstmaagd.

Dat is het ware kenmerk van de nederigen van hart: Blij zijn met zo'n grote God en Heiland, en klein zijn in eigen ogen.

David noemt in Psalm 113 dat God zeer hoog woont en zeer laag neer ziet.

48b. Want zie, van nu aan zullen mij zalig prijzen alle geslachten.

Ook wij prijzen Maria gelukkig en uitverkoren, dat zij de moeder van de Heere Jezus is geworden.

Een vrouw riep eens uit de schare tegen Jezus⁵ : Zalig de schoot, die U heeft gedragen, en de borsten, die Gij hebt gezogen.

Jezus ontkent deze zaligspreking niet maar voegt er iets bijzonders aan toe, zodat wij niet tot aanbidding van een mens als Maria zullen komen.

5 Lucas 11:27

Hij antwoordde de vrouw namelijk: "Zeker, zalig, die het woord Gods horen en het bewaren."

De laatste woorden van Maria, opgetekend in de Bijbel, wijzen dan ook op Jezus. Die laatste woorden van Maria zijn: "Wat Hij u ook zegt, doe dat!" ⁶

49 Omdat grote dingen aan mij de Machtige. En heilig is zijn naam.

Hij de Machtige, die zo iets kan doen in Maria door een Zoon Gods in haar te verwekken door de Heilige Geest.

50 En zijn barmhartigheid van geslacht tot geslacht voor wie Hem vrezen.

Gods barmhartigheden houden niet op en zijn – van geslacht tot geslacht dus ook in onze tijd – elke dag nieuw⁷ voor wie Hem vrezen.

51 Hij heeft een krachtig werk gedaan door zijn arm, en Hij heeft hoogmoedigen in de

⁶ Joh. 2:6a

⁷ Klaagl. 3:22

overlegging huns harten verstrooid.

Denk aan Farao en zijn legermacht, die in zijn hoogmoed trachtte de uittocht van het volk Gods uit Egypte te verhinderen. Zij kwamen om in de zee.

52 Hij heeft machtigen van de troon gestort en eenvoudigen verhoogd,

Denk aan de machtige koning Nebukadnezar die in zijn hoogmoed vernederd werd en de eenvoudige Daniël die door God verhoogd werd.

53 Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld en rijken heeft Hij ledig weggezonden.

"Zalig wie honger en dorst naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden" sprak Jezus tot het volk.

54 Hij heeft zich Israëel, zijn knecht, aangetrokken, om te gedenken aan barmhartigheid.

55 *(Gelijk Hij gesproken heeft tot onze vaders) voor Abraham en zijn nageslacht in eeuwigheid.*

Het is God die Zich Israël en zijn beloften aan Abraham aantrekt, ook nu in deze tijd.

56 *En Maria bleef ongeveer drie maanden bij haar en keerde terug naar haar huis.*

Even voor de geboorte van Johannes de dooper vertrok Maria weer naar haar huis in Nazareth.

Er is in deze geschiedenis geen sprake van jaloersheid tussen Elisabet en Maria, ook al ontving Maria grotere genade.

En zó sprak ook Johannes de dooper, de zoon van Zacharias en Elisabet over Jezus: "Ik ben niet waardig om Zijn schoenriem los te maken. Hij moet wassen, ik moet minder worden." ⁸ Laat dat ook ons verlangen zijn.

⁸ Joh. 3:30